

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 128/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, Jarmočná 3, Šaľa, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 4 T 112/2016 zo 16. októbra 2017, uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2 To 89/2017 z 31. januára 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 35/2018 z 12. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 T 112/2016 zo 16. októbra 2017 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 89/2017 z 31. januára 2018 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 35/2018 z 12. decembra 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a § 127 ods. 12 Trestného zákona, za čo bol odsúdený podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov a na výkon tohto trestu bol podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Bol mu podľa § 60 ods. 1 písm. a) a c) Trestného zákona uložený trest prepadnutia vecí, podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložený ochranný dohľad v trvaní 2 rokov a po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je podľa § 77 ods. 1 Trestného zákona povinný oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, osobne sa hlásiť

v určených lehotách a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska uvedeného v rozhodnutí súdu. Taktiež mu bolo podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo uznesením krajského súdu zamietnuté podľa § 319 Trestného poriadku.

4. Sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že rozsudkom okresného súdu, ako aj uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „*in podobe*“ porušenia práva na spravodlivý súdny proces vykonávaný nezávislými a nestrannými súdmi, práva na obhajobu v dôsledku skutočnosti, že všeobecné súdy rozhodovali na základe dôkazov, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, nerešpektovali zásadu *in dubio pro reo*, nevykonali navrhovaný dôkaz a svoje rozhodnutia nedostatočne odôvodnili.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na nezákonnosť zabezpečenia daktyloskopických stôp a biologických stôp z jeho tela, keďže zápisnica o prehliadke tela nerefletovala skutočný postup príslušníkov Policajného zboru. V tejto súvislosti potom sťažovateľ v rámci svojej obhajoby namietal aj nezákonnosť znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2016/1633 (ďalej len „znalecký posudok“), keďže tento vychádzal zo skúmania nezákonne získaných biologických a daktyloskopických stôp. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza: „*Okresný súd Levice sa aj stotožnil s argumentáciou obhajoby v časti nezákonnosti získania biologických a daktyloskopických stôp z tela sťažovateľa, čo spôsobuje ich nepoužiteľnosť v tomto trestnom konaní, a rovnako aj na str. 18 Rozsudku OS LV konštatoval na základe toho nezákonnosť znaleckého posudku KEÚ, no napriek tomuto v rámci strán 16 a 17 Rozsudku OS LV. kde sa zaoberal hodnotením dôkazov, na základe ktorých uznal*

sťažovateľa vinným, poukazoval aj na závery znaleckého posudku KEÚ, ktoré boli formulované na základe skúmania nezákonných daktyloskopických a biologických stôp. Z toho potom vyplýva, že tento znalecký posudok bol evidentne jedným z dôkazov, ktoré súd pri rozhodovaní o vine zohľadnil. Teda Okresný súd Levice rozhodol o vine sťažovateľa na základe nezákonného dôkazu, a to znaleckého posudku KEÚ. Sťažovateľ na tieto skutočnosti poukazoval v odvolaní voči Rozsudku OS LV, no Krajský súd v Nitre sa žiadnym spôsobom k námietke obhajoby vo vzťahu k prihliadaniu na nezákonný znalecký posudok KEÚ nevyjadril...

... Najvyšší súd SR v rámci Uznesenia NS SR konštatuje, že Okresný súd Levice sa stotožnil s námietkami obhajoby a neprihliadal na nezákonné dôkazy a neustálil vinu sťažovateľa na základe záverov znaleckého posudku KEÚ. Z tohto pohľadu teda aj Najvyšší súd SR prehliadol poukazovanie Okresného súdu Levice na závery znaleckého posudku KEÚ na strane 16 a 17 Rozsudku OS LV pri rozhodovaní o vine a teda nereagoval na námietky obhajoby v súvislosti s poukazovaním Okresného súdu Levice na nezákonné dôkazy pri rozhodovaní o vine. Z tohto pohľadu mám za to, že Okresný súd Levice rozhodol o vine sťažovateľa na základe nezákonného dôkazu, znaleckého posudku KEÚ, pričom Krajský súd v Nitre aj Najvyšší súd SR bez riadneho odôvodnenia potvrdili tento nezákonný postup prvostupňového súdu, čím tieto súdy založili svoje rozhodnutia na nezákonnom dôkaze a tým porušili právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj ustanovenie § 119 ods. 2 Trestného poriadku. Krajský súd v Nitre a Najvyšší súd SR porušili tiež právo sťažovateľa v kontexte práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nakoľko sa nezaoberali podstatnými argumentmi obhajoby v súvislosti s poukazom obhajoby na konkrétne poukazovanie Okresného súdu Levice na nezákonný dôkaz v rámci strán 16 a 17 Rozsudku OS LV.“

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta aj nezákonnosť výpovede svedka [REDACTED], nezákonnosť vykonaného úkonu, a to výsluchu vyšetrovateľa Policajného zboru [REDACTED], nezákonnosť vykonaného dôkazu, a to výpovede svedka [REDACTED], nezákonnosť výpovede svedkyne [REDACTED], a to z dôvodov, ktoré podrobne opisuje v ústavnej sťažnosti. V súvislosti s uvedeným sťažovateľ namieta aj neuplatnenie zásady *in dubio pro reo*.

8. V závere ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza: „Vzhľadom na vyššie uvedené bol sťažovateľ uznaný vinným z trestnej činnosti na základe nezákonného znaleckého posudku KEÚ, výpovede svedka, ktorý prišiel na hlavné pojednávanie pod vplyvom drog, preukázateľne klamal pred súdom a bol v minulosti odsúdený za krivú výpoveď, prečítanej výpovede svedka z prípravného konania, ktorej nepravdivosť potvrdil sám tento svedok na hlavnom pojednávaní a výpovede svedkyne, ktorá klamala na hlavnom pojednávaní a sama prechovávala drogy, za čo ani nebola trestne stíhaná bez toho aby bolo zákonne preukázané, že sťažovateľ vôbec prišiel do akéhokoľvek kontaktu s drogami. Mám teda za to, že zo strany Okresného súdu Levice, ako aj zo strany Krajského súdu v Nitre a Najvyššieho súdu SR došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces, práva na obhajobu zásadným spôsobom a bolo rozhodnuté na základe nezákonných dôkazov, súdy nerešpektovali zásadu *in dubio pro reo*, nevykonali navrhnutý dôkaz - znalecké dokazovanie na zistenie vierohodnosti svedka [REDAKOVANÉ], súdy svoje rozhodnutia riadne neodôvodnili, vykonali a následne pri rozhodovaní o vine sťažovateľa prihliadali na nezákonné dôkazy v podobe výsluchov nedôveryhodných, drogovo závislých a s vysokou pravdepodobnosťou aj políciou inštruovaných svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], v podobe prečítania zápisnice z výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] z prípravného konania na hlavnom pojednávaní, ktorý bol vykonaný nezákonným spôsobom, a ktorého obsah vyvrátil sám svedok [REDAKOVANÉ] ako nepravdu, a súdy pri rozhodovaní prihliadali na znalecký posudok KEÚ PZ, ktorý bol vypracovaný na základe nezákonných dôkazov, čo spôsobuje jeho nezákonnosť. Z toho potom pramení aj nezákonnosť samotného výroku o vine a všetkých ostatných výrokoch Rozsudku OS LV, keďže výrok vychádza z nezákonného postupu súdu a nebol zákonne zistený skutkový stav, Krajského súdu v Nitre a Najvyššieho súdu SR.“

9. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález:

„Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Tdo/35/2018 zo dňa 12.12.2018, Uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 2To/89/2017-728 zo dňa 31.1.2018 a Rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 4T/112/2016-678 zo dňa 16.10.2017 boli porušené základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, a s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd, a to

najmä čl. 36 ods. 1 a Európskym dohovorom o ľudských právach a základných slobodách, a to najmä čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d.)...

... zrušil v plnom rozsahu uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Tdo/35/2018 zo dňa 12.12.2018, uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 2To/89/2017-728 zo dňa 31.1.2018 ako aj rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 4T/112/2016-678 zo dňa 16.10.2017 a vrátil vec Okresnému súdu Levice na ďalšie konanie...

... uložil povinnosť Najvyššiemu súdu SR, Krajskému súdu v Nitre a Okresnému súdu Levice povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 415,52 Eur (2 úkony právnej pomoci á 163,33 Eur + 2 x 9.80 Eur režijný paušál + 20% DPH) na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu SR. “

10. Vec sťažovateľa bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditš a Libor Duřa.

II.

Relevantná právna úprava

11. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je

s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom

prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

16. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

17. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru rozsudkom okresného súdu, uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu.

18. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

19. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

20. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

21. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

22. Podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe.

III.

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu

23. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta porušenie označených práv rozsudkom okresného súdu.

24. Z princípu subsidiarity podľa citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) vyplýva, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

25. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

26. Sťažovateľ v tomto prípade mal v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku možnosť domáhať sa ochrany svojich práv v rámci odvolacieho konania na krajskom súde, ktorý mal preskúmať postup okresného súdu v napadnutom konaní. Túto možnosť sťažovateľ aj využil, a preto, uplatňujúc princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať rozsudok okresného súdu, pretože ten preskúmal krajský súd, ktorý rozhodol o odvolaní sťažovateľa.

27. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

IV.

K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu

28. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv uznesením krajského súdu, a to z dôvodov, že krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorý rozhodol na základe nezákonných dôkazov a nevykonal sťažovateľom navrhnuté doplnenie dokazovania.

29. Sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

30. Ústavný súd uvádza, že v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania je lehota na podanie ústavnej sťažnosti ustanovená v § 124 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi doručené 14. januára 2019 a sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť na poštovú prepravu prostredníctvom svojho advokáta 12. marca 2019. Ústavný súd preto v tomto prípade považoval lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu za zachovanú.

31. Riadiac sa ďalej princípom subsidiarity právomoci ústavného súdu zakotvenej v čl. 127 ods. 1 ústavy, sa ústavný súd tiež zaoberal posúdením, či sťažovateľ mal proti napadnutému rozhodnutiu súdu druhého stupňa k dispozícii účinný opravný prostriedok, teda či mohol predložiť svoje námietky proti uzneseniu krajského súdu o odvolaní v rámci dovolacieho konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v konaní o ústavnej sťažnosti je viazaný princípom subsidiarity a neprináleží mu vyjadrovať sa k tým námietkam, ktorých súdny prieskum patrí do rozhodovacej kompetencie funkčne príslušného všeobecného súdu v rámci mimoriadneho opravného konania. Iný prístup by popieral zmysel a účel mimoriadneho opravného konania, ako aj princípy, na ktorých je budovaný systém súdnej ochrany základných práv a slobôd, a znamenal by atrahovanie si právomoci, ktorá pri rešpektovaní princípov súdnej ochrany ústavnosti patrí najvyššiemu súdu (napr. IV. ÚS 332/2014).

32. Sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku. Z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd rozhodol o podanom dovolaní sťažovateľa, ústavný súd zistil, že sťažovateľ odôvodnil svoje dovolanie námietkami, ktoré sú totožné s jeho argumentáciou v ústavnej sťažnosti.

33. Vychádzajúc z celkovej argumentácie sťažovateľa obsiahnutej v jeho ústavnej sťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal na ochranu svojich práv proti uzneseniu krajského súdu k dispozícii účinný opravný prostriedok (dovolanie). Po posúdení obsahu uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa dovolaním sťažovateľa zaoberal, neodmietol ho ako neprípustné, jeho námietky posúdil, dospel však k záveru, že nespĺňajú žiadny zo sťažovateľom označených dôvodov dovolania. Pretože námietky sťažovateľa posudzoval najvyšší súd, ústavný súd zhodnotil, že nemá právomoc na ich preskúmanie, pretože právomoc na ich posúdenie mal v tomto prípade najvyšší súd. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

V.

K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu

34. Vo vzťahu k namietanému porušeniu v ústavnej sťažnosti označených práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu ústavný súd najskôr zdôrazňuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok v rámci trestného konania je spôsobilé privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, keď to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu nižšieho stupňa. V tomto smere ústavný súd dlhodobo plne akceptuje, že najvyšší súd ako súd dovolací nie je už na základe samotného vymedzenia dovolacích dôvodov (§ 371 Trestného poriadku) predurčený na úplný prieskum rozsudkov nižších súdov činných v rámci trestného konania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov. Už samotné chápanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku ospravedlňuje reštriktívny prístup najvyššieho súdu k dovolacím dôvodom (napr. IV. ÚS 294/2010).

35. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia po zistení, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku a na príslušnom prvostupňovom súde v zákonnej lehote podľa § 370 Trestného poriadku, poukázal na podstatu sťažovateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a následne v relevantnej časti na s. 6 uznesenia k veci uviedol:

„... nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo...

...V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.“

36. Ústavný súd sa oboznámením s uznesením najvyššieho súdu presvedčil, že najvyšší súd sa zaoberal námietkami sťažovateľa, ktoré uplatňuje aj v konaní pred ústavným súdom. K námietke o nezákonnosti získaných biologických a daktyloskopických stôp z tela sťažovateľa, a tým aj nezákonnosti znaleckého posudku najvyšší súd na s. 7 a 8 uviedol:

«... najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku Okresného súdu Levice, v ktorom okresný súd vysvetlil, „že vecné dôkazy - biologické stopy ako DNA, moč obvineného a daktyloskopické stopy neboli získané v súlade so zákonom a preto na tieto dôkazy neprihliadol. Nezákonnosťou bol postihnutý aj znalecký posudok, ktorým boli vecné dôkazy skúmané“ (strana 18). Z uvedeného vyplýva, že už okresný súd vyhodnotil námietky obhajoby ako opodstatnené a neprihliadol na uvedené nezákonné dôkazy. Preto nie je možné akceptovať námietku obvineného, že okresný súd založil rozhodnutie o vine na nezákonných dôkazoch. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, tento ustálil vinu obvineného na základe svedeckých výpovedí a nie na základe výsledkov znaleckého posudku KEU PZ. Pokiaľ ide o vyjadrenie Krajského súdu v Nitre, najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Pokiaľ prvostupňový súd neprihliadol na vecné dôkazy pretože boli nezákonné, bolo by nadbytočné, aby krajský súd konštatoval ich nezákonnosť opätovne. Pokiaľ v odôvodnení svojho uznesenia konštatoval, že dané dôkazy boli zadovážované v súlade s § 119 ods. 2 Trestného poriadku, išlo o dôkazy, ktoré preukazovali vinu obvineného, čo aj vysvetlil v nasledujúcom odôvodnení rozhodnutia.»

37. Ústavný súd k uvedenému uvádza, že v danom prípade je rozhodným to, že už samotný okresný súd sa vo svojom rozsudku sp. zn. 4 T 112/2016 zo 16. októbra 2017 na s. 18 s uvedenou námietkou sťažovateľa vysporiadal, a to tak, že prihliadol na obhajobu sťažovateľa a neprihliadol na vecné dôkazy – biologické stopy, a to DNA, moč sťažovateľa, ako aj daktyloskopické stopy a taktiež neprihliadol ani na znalecký posudok. Na tieto skutočnosti výslovne poukázal aj najvyšší súd na s. 8 uznesenia a uviedol, že pokiaľ okresný súd neprihliadol na vecné dôkazy, pretože boli nezákonné, bolo by nadbytočné, aby krajský súd konštatoval ich nezákonnosť opätovne. Ústavný súd sa oboznámením s rozsudkom okresného súdu presvedčil, že tak, ako to uvádza aj najvyšší súd na s. 8 svojho uznesenia, okresný súd ustálil vinu sťažovateľa na základe svedeckých výpovedí, a nie na základe výsledkov znaleckého posudku. Vzhľadom na uvedené považuje ústavný súd túto námietku sťažovateľa za zjavne neopodstatnenú.

38. Vo vzťahu k námietke nezákonne získaného dôkazu – výpovede svedka [REDAKOVANÉ] ústavný súd len stručne uvádza, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti totožne ako v podanom dovolaní namieta, že výsluch uvedeného svedka v prípravnom konaní bol vykonaný pod nátlakom a podľa názoru sťažovateľa tento svedok až na hlavnom pojednávaní vypovedal pravdu. Okresný súd pritom práve v súvislosti s výsluchom tohto svedka poukázal na výpoveď vyšetrovateľa [REDAKOVANÉ], ktorý mal potvrdiť, že na svedka [REDAKOVANÉ] nebol vyvíjaný nátlak a svedok vypovedal v dobrom psychickom stave. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 16/2012 z 19. júna 2012.

39. Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia k týmto námietkam uviedol, že okresný súd postupoval správne, keď odstránil rozpory vo výpovediach svedka [REDAKOVANÉ] a to, ku ktorej výpovedi sa priklonil ako k pravdivej, nie je ako dovolací súd oprávnený posudzovať. K výpovedi vyšetrovateľa [REDAKOVANÉ] stručne uviedol, že jeho výpoveď nebola k obsahu úkonu, ale na objasnenie priebehu úkonu, a poukázal na skutočnosť, že táto výpoveď neslúžila ako podklad na vyslovenie viny sťažovateľa.

40. K námietkam sťažovateľa o nevierohodnosti svedkov [REDACTED] a [REDACTED] najvyšší súd uviedol, že nie je oprávnený posudzovať vierohodnosť jednotlivých svedkov, keďže ťažisko dokazovania prebieha na súde prvého stupňa a táto námietka spadá do hodnotenia dôkazov, čo najvyšší súd nemôže prehodnocovať ani spochybňovať. Nezákonnosť pri vykonávaní týchto výsluchov najvyšší súd nevzhladol.

41. K nevykonaniu sťažovateľom navrhnutého dôkazu, a to vyšetrenia svedka [REDACTED] znalcom, najvyšší súd uvádza, že za porušovanie práva na spravodlivý proces a v rámci toho práva na obhajobu nie je možné považovať rozsah vlastných úvah orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu pri voľbe použitých dôkazných prostriedkov a toho, že pokiaľ považuje určitú skutkovú okolnosť za dokázanú, nebude ju overovať ďalšími dôkazmi.

42. V odôvodnení rozsudku okresného súdu na s. 15 sa uvádza, z akých konkrétnych dôvodov okresný súd, ktorý rozhodoval o vine a treste sťažovateľa, nevyhovel tomuto konkrétnemu návrhu na doplnenie dokazovania. Z uvedeného je zrejmé, že s návrhom sťažovateľa na doplnenie dokazovania sa okresný súd náležitým spôsobom vysporiadal pred meritórnym rozhodnutím vo veci a svoje rozhodnutie v rozsudku odôvodnil.

43. Na základe uvedeného ústavný súd uzatvára, že odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je zrozumiteľné a jasné, obsahuje vyčerpávajúcu interpretáciu relevantných ustanovení Trestného poriadku a jeho závery k jednotlivým dovolacím dôvodom kvalifikuje ústavný súd ako dostačujúce a racionálne, nepopierajúce zmysel a podstatu použitej právnej úpravy, tvoriace tak dostatočnú oporu výroku prijatého rozhodnutia. Uznesenie najvyššieho súdu zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov a ústavný súd preto konštatuje kvalitu jeho rozhodnutia ako súladnú s obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

44. Sťažovateľ vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu namieta aj porušenie čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru. Ústavný súd v súvislosti s týmto označeným článkom dohovoru

konštatuje, že čl. 6 ods. 3 dohovoru predstavuje „zvláštny“ aspekt práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. V čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru sú obsiahnuté dve základné práva, a to právo vylúčať alebo dať vylúčať svedkov vo svoj prospech a právo dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech.

45. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vôbec netvrdil, o to menej preukázal, že takýto návrh na vypočutie ďalších (konkrétnych) svedkov skutočne podal alebo že by nemal možnosť vylúčať konkrétnych svedkov vo svoj prospech. Tieto skutočnosti nevyplývajú ani z rozsudku okresného súdu ani z uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu. Naopak, z príloh pripojených k ústavnej sťažnosti sa ústavný súd presvedčil, že výsluchy svedkov, ktoré sa uskutočnili, boli vykonané za prítomnosti obhajkyne, ktorá mala možnosť vznášať prípadné námietky.

46. V dôsledku uvedeného v prípade sťažovateľa už na prvý pohľad nemožno uvažovať o prípadnom porušení čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru.

47. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, ústavný súd dáva do pozornosti svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej zdôrazňuje, že čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy majú charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tieto ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak ústavný súd nedospeje k záveru, že boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, neexistuje ani dôvod na vyslovenie porušenia označených ustanovení ústavy (IV. ÚS 119/07).

48. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 141 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že keďže v posudzovanej veci nebolo zistené porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto práv, ktoré predstavujú tzv. interpretačné, resp. aplikačné pravidlá.

49. Ústavný súd v závere konštatuje, že sťažovateľovi sa pre zjavnú absenciu ústavnoprávne relevantnej argumentácie (polemika s právnymi a skutkovými závermi všeobecných súdov, ktorá stavia ústavný súd len do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov, čo je v zmysle už citovanej judikatúry neakceptovateľné) nepodarilo preukázať namietané porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, reálnosť ktorého by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

50. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

51. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2019

Miroslav Duriš
predseda senátu